

תת"ע 760/12/17 - מדינת ישראל נגד דוד שביט

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

תת"ע 760-12-17 מדינת ישראל נ' שביט
בפני כבוד השופטת בכירה אטליא וישקין

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דוד שביט

הנאשמים

הכרעת דין

הנאשם אשר בפני מואשם כי ביום 26.6.17 בשעה 8:50 נהג באופנועו ברחוב התע"ש בכפר סבא, וכשהתקרב למעבר החציה לא איפשר להולך רגל שחצה את המעבר להשלים את החציה בבטחה.

זאת בניגוד לתקנה 67(א) לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961.

פרשת התביעה

ע"ת 1 עופר ריכטר

שוטר תנועה, השוטר ערך את הדו"ח (ת/1).

עפר ריכטר מוזהר כחוק:

לדברי השוטר הוא שהה בניידת ברחוב החרושת והסתכל לכיוון מעבר החציה, כאשר יש לו שדה ראייה פתוח לכיוון המעבר, והבחין בהולך רגל חוצה את המעבר.

כשהולך הרגל הגיע לאמצע המעבר, הגיע הנאשם עם אופנועו למעבר החציה, המשיך בנסיעה מבלי לעצור. הולך הרגל נאלץ להאט הליכתו.

השוטר נסע אחרי הנאשם תוך שמירה על קשר עין רצוף וכרז לנאשם לעצור, שהנאשם עצר הסביר לו השוטר את מהות העבירה.

פרשת ההגנה

לדברי הנאשם הוא אכן נסע במקום במהירות ממוצעת של 30-40 קמ"ש, שמע כריזה מניידת לעמוד בצד. השוטרי עצר אותו בטענה שלא נתן זכות קדימה להולך רגל.

לטענתו בעת שעבר את מעבר החצייה לא היה הולך רגל שחצה את המעבר וכן לא היה לטענתו בקרבת מעבר החצייה.

לדבריו השוטרי טעה ואופנוע אחר ביצע את העבירה אך בתשובה לשאלה האם ראה אופנוע אחר שלא נתן זכות קדימה, השיב הנאשם כי לא ראה אופנוע אחר מפר זכות קדימה של הולך רגל במעבר חציה. מכאן שהמדובר בהשערה בלבד.

טענות הצדדים

טענת המאשימה:

המאשימה בסיכומיה ביקשה להרשיע את הנאשם, לדבריה עדותו של השוטרי הייתה אמינה, מפורטת רצופה, סיפר את שראה בעת ביצוע העבירה, מנגד עומדת גרסתו הכבושה של הנאשם אשר במעמד הדו"ח בחר שלא לומר דבר ואף בביהמ"ש נמנע מלשאול את השוטרי את השאלות הרלוונטיות לברור האשמה למרות שבית המשפט הזהירו לעשות כן.

טענת ההגנה:

הנאשם ביקש שיקבע שהוא זכאי לאור טענת השוטרי כי הולך הרגל במעבר החציה האט. לטענתו בעת שהוא חלף על פני המעבר לא היה הולך רגל במעבר החצייה וכי השוטרי עצר אותו בטעות במקום אופנוע אחר שביצע את העבירה.

דין

נקודת המחלוקת בין הצדדים הינה האם בעת שעבר הנאשם באופנוע את מעבר החצייה היה הולך רגל על המעבר או לא.

טרם חקירתו הנגדית של השוטרי, הוזהר הנאשם בדבר חובתו לחקור את השוטרי על כל נקודה שבמחלוקת, למרות הסהר זה, נמנע הנאשם מלשאול את השוטרי על הימצאות הולך רגל במעבר וכי נמנע מלאמת את השוטרי עם לב טענתו לפיה כלל לא היה הולך רגל במעבר עת חלף הנאשם ברכבו במקום.

יתרה מזאת אף בעת רישום הדו"ח בחר הנאשם שלא לומר לשוטרי דבר ולא טען בפניו כי עשה טעות וכי לא היה הולך רגל במעבר החצייה.

רק בעת עדותו בביהמ"ש בחר הנאשם למסור לראשונה את גרסתו זו, כאשר לטענתו בחר לעשות זאת רק עתה כי לטענתו בעת רישום הדו"ח לא היה טעם במסירת גרסתו לשוטרי מאחר ולטעמו השוטרי עשה טעות והבין שייפגש עם השוטרי בבית המשפט.

בת"פ 26495-06-12 מדינת ישראל נ' מלכיאל דן סגן הנשיאה כב' הש' ג'ורג' קרא בהיבטים המשפטיים של גרסה כבושה של נאשם:

באשר להיבטים המשפטיים של כבישת הגרסה, אפנה לדברים שכתבתי (תוך ציטוט והפניה לדברי מלומדים ופסיקת בית המשפט העליון), בת.פ. 54/98 מדינת ישראל נ' ולדימיר יקירביץ' [פורסם בנבו]: 'לעובדה, כי גרסתו של הנאשם נזכרה לראשונה בבית המשפט יש משמעות משפטית; על התנהגות דומה לזו של הנאשם אמר ביהמ"ש העליון אמירות רבות שכולן נוגעות לסירובו של חשוד למסור מיידית הסבר לראיות מסבכות שמוצגות נגדו; ההתנהגות האמורה הינה "כבישת גרסה", פשוטה כמשמעה'.

כך בע"פ 437/82 אבו נ' מדינת ישראל, פד"י לז(2) 85, 97; כבישת הגרסה מלמדת כי משום מה לא היה נוח לחשוד להביא לידיעת המשטרה את גרסתו, ע"פ 597/88 אנג'ל ואח' נ' מדינת ישראל, פד"י מג(5) 252, 221; כבישת הגרסה מלמדת שמדובר בסיפור "מפוברק" שהיה דרוש לנאשם זמן כדי להמציאו, ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] תקדין עליון כרך 98(2) עמ' 84-843; כבישת גרסתו של נאשם יוצרת לפיכך חיזוק לראיות התביעה, ע"פ 365/89 אשר נ' מדינת ישראל, פד"י לח(1) 113, 129 כבישת הגרסה מצדיקה החלטה של ביהמ"ש לדחות את הגרסה הכבושה,...

...בנסיבות אלו, משסיבותיו של הנאשם ל'כבישת הגרסה' נדחות על ידי כ'סיבות קש', שאינן מתקבלות על הדעת, אין לי אלא להסיק מן ההתנהגות האמורה של הנאשם, כי נתקיים בו כל האמור לענין כבישת הגרסה, קרי: שסיפורו של הנאשם סיפור מפוברק, שהיה דרוש לנאשם זמן כדי להמציאו.

לאור האמור בעת התייחסותי העניינית, להערכת עדותו של הנאשם בבית המשפט, יהיו אל מול עיני הדברים הבאים, ככל שאלו נוגעים למשקלה הראייתי של עדותו הכבושה של הנאשם.

"הכלל הוא, עדות כבושה, ערכה ומשקלה מועטים ביותר, משום שה"כובש עדותו" חשוד מטבע הדברים, על אמיתותה, זאת כל עוד אין בפיו הסבר משכנע על שום מה נכבשה העדות עת רבה. ומדוע החליט העד לחשפה. ניתן הסבר מתקבל על הדעת ל"כבישת" העדות, רשאי בית המשפט ליתן בה אמון ולהעניק לה את המשקל הראייתי המתחייב בנסיבות. "קדמי, על הראיות, חלק א', מהדורת 1999, עמ' 373.

ובהמשך בעמ' 375 נכתב כך: "וידגש כי ההסבר חייב להתייחס לשתי השאלות; האחד - הן לענין סיבת הכבישה, והן ל ענין עילת הגילוי: "ההסבר שעל בית המשפט להשתכנע הימנו הוא לגבי שני עניינים; האחד - על שום מה שתק וכבש... ; והשני, מה נשתנה עתה ומהו הנימוק שהניעו לשבור את שתיקתו..."

ובעמ' 376: "וידגש א. הכללים הנוהגים בקשר ל'עדות כבושה' של עד - נוהגים גם לענין הערכת מהימנותה ומשקלה של עדותו של הנאשם. ולא למיותר לציין, כי ב-ע.פ. 365/81 [פורסם בנבו] מצא בית המשפט בכבישת העדות מצד הנאשם "חיזוק" לראיות התביעה... ה. יש הגורסים כי אפשר והעלאת 'גרסה כבושה' תפעל לחובת הנאשם כאילו המדובר ב"שקר מהותי".

לאחר שבחנתי את גרסאות הצדדים, את הראיות שהוגשו מטעמם, ושמעתי את עדויותיהם, השתכנעתי במידה הנדרשת במשפט הפלילי כי הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום וזאת מהנימוקים הבאים:

1. עד התביעה תיעד באופן מפורט את נסיבות העבירה, כפי שעולה מהדו"ח שערך תוך התייחסות לכל רכיבי העבירה, כולל מיקום מעבר החציה, מסלול נסיעת הנאשם, מקום עמידתו, קיום קשר עין עם הצומת ועם הנאשם, ומכלול העובדות הרלוונטיות לאישום.

2. עדותו של עד התביעה בביהמ"ש הייתה עניינית, בהירה, עקבית ואף לא נסתרה בחקירה נגדית על ידי הנאשם.

3. לא מצאתי יסוד לחשוד בשוטר כי יעמוד דווקא במקום ממנו אינו יכול לראות את מעבר החציה. השוטר חזר והדגיש בעדותו כי הוא בטוח בכך שראה את הנאשם מבצע את העבירה.

4. ועוד, בחירתו של הנאשם שלא לומר דבר לשוטר ולבחור להעלות את גרסתו לראשונה רק בעת עדותו יחד עם זאת שנמנע מלחקור את השוטר בדבר הנקודה העיקרית שעמדה במחלוקת הצדדים, קרי, הימצאות הולך רגל במעבר החציה, יש כד להוות חיזוק לגרסת השוטר.

בע"פ 4004/98 (ת"א) ורשבסקי נ' מ"י, מתייחס כבוד השופט מודריק לקושי הרובץ לפתחם של שופטי התעבורה, הנצרכים לחרוץ ממצאים על פי אמון בנסיבות של "עדות מול עדות":

"לדידי עדות השוטר אכן עדיפה, מפני שיש לה מעיקרה יתרונות ברורים על פני הנאשם... אין לראות את השוטר כצד אינטרסנטי, שעדותו עלולה להיות מושפעת מאינטרס של "יפוי" כלשהו. הנהג, לעומתו, הוא צד מעוניין, והוא עשוי באורח תת הכרתי "ליפות" את התנהגותו, להכשירה ולהצדיקה בעיניו. שנית, השוטר נהנה מיתרון של התמקצעות וניסיון עבודה. הנהג, גם הנהג המקצועי, אינו עתיר ניסיון באיתור מעשי עבירה. שלישית, והוא עיקר בעיני, השוטר נהנה מיתרון ההתמקדות וריכוז תשומת הלב בנהג ובמעשה העבירה. הנהג, באורח טבעי, אינו מקדיש תשומת לב מיוחדת לאורח הנהיגה שלו, ושעה שמוטחת נגדו טענה בדבר ביצוע עבירה מצדו, עליו לבצע ראייה לאחר במעשהו, ואין לפניו סרט חזותי מוקלט של הנהיגה. היתרון של השוטר ברור".

"בוודאי שלא ניתן לומר, שלעולם יש לראות את עדות השוטר כעדיפה. גם שוטר עשוי לשקר. הוא עלול גם לטעות, שלא במתכוון. על כן צריכה הערכה הדיונית לעמוד על המשמר ולפקוח "שבע עיניים" על עדויות השוטרים..."

לא היה בדברי הנאשם ובגרסתו כדי להעלות ספק סביר בדבר אשמתו.

סיכום:

בנסיבות המקרה שלפני, לאחר שמיעת הצדדים, בחינת העדויות ולאחר ששבתי והזהרתי עצמי שכן עדות יחידה הוצגה בפני במסגרת פרשת התביעה הנני קובעת כי הנאשם עבר את העבירה ומרשיעה אותו בעובדות כתב האישום.

22.5.19